

Komunistický převrat v únoru 1948 byl protiústavní, tvrdí historik

Komunistický převrat v únoru 1948 byl podle historika Jana Kalouse z Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR) protiústavní. Důvodem bylo prý hlavně to, že tehdejší vláda předáka komunistů Klementa Gottwalda neměla být doplněna, ale měla padnout, jelikož demisi podala většina jejích členů. Historik to uvedl na páteční konferenci Zločiny komunismu, která se konala v sídle Senátu.

Předseda vlády Klement Gottwald při projevu na Václavském náměstí v Praze 25. února 1948. Vpravo ministr školství a informatiky Zdeněk Nejedlý.

FOTO: ČTK

Související téma:

[Únor 1948](#)

pátek 22. února 2019, 13:03 - Praha

ČTK

Kalous připomněl, že demisi podalo 14 nekomunistických z 26 členů Gottwaldova kabinetu.

„Únorový puč nebyl konformní s tehdy platným ústavním pořádkem,” prohlásil Kalous.

Poukázal také na to, že komunisté moc převzali za pomoci Lidových milicí, tedy ozbrojených složek komunistické strany, jejichž existence byla právně upravena až v prosinci 1948. Podobně takzvané akční výbory Národní fronty, které se postaraly o propuštění 300 tisíc nepohodlných osob ze zaměstnání, byly legalizovány v létě 1948.

Ozbrojená pěst dělnické třídy

Akční výbory začaly vznikat na pracovištích na základě Gottwaldovy výzvy z 21. února 1948. Jejich cílem bylo uskutečňovat takzvanou „očistu veřejného života“ a „potlačování reakce“, tedy zbavit se politických odpůrců komunistické strany.

Jejich rozhodnutí, proti nimž nebylo odvolání, byla zpětně prohlášena za zákonná až zákonem o úpravě některých poměrů na ochranu veřejných zájmů. Ten byl zrušen teprve k 1. lednu 2015 zákonem o státní službě.

Podobně Lidové milice, nazývané „ozbrojenou pěstí dělnické třídy“, vznikly 21. února 1948 z rozhodnutí tehdejšího vedení komunistické strany. Původně byly určeny k hlídání továren a zastrasování politických protivníků, později je komunistická moc využívala i k potlačování protirežimních shromáždění.

Lidové milice byly podle Kalouse zpětně legalizovány v prosinci 1948 novelou o Sboru národní bezpečnosti, podle níž mohli být „povoláni dobrovolně se hlásící spolehliví občané, kteří, jsou-li zevně označeni, mají obdobná práva a povinnosti jako příslušníci Sboru“.

Účastníci konference, která se konala před výročím komunistického převratu, se věnovali rovněž úvahám o možnostech reformovat komunistickou stranu v roce 1968 i nyní. Poukazovali na dezinformační kampaně a šíření proruských falešných informací hlavně prostřednictvím internetu.